

فهرست جامع ۲۶۱ اولویت پژوهشی مواد مخدر و اعتیاد
دفتر تحقیقات و آموزش دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر

۱- اولویت‌های پژوهش برای شناخت وضعیت اعتیاد کشور (شیوع، روند، شدت)

اولویت‌های ملی ضروری

- ۱- پیمایش دو سالانه شیوع مصرف مواد و اختلالات مصرف مواد در جمعیت عمومی بالاتر از ۱۵ تا ۶۴ سال به تفکیک جنس، سنین مختلف، شهری و روستایی و توزیع جغرافیایی (شاخص ۱۹ و ۲۰ و ۲۱ سامانه اطلاعات)
- ۲- مطالعه فوری بر مواد توپدید و آنالیز شیمیایی ترکیب آنها
- ۳- ارزیابی دو سالانه سریع وضعیت مصرف مواد و اعتیاد در کشور

پژوهش‌های با اولویت بالا

- ۴- پیمایش دو سالانه مصرف مواد و اختلالات مصرف مواد در دانش آموزان (شاخص ۱۵ سامانه اطلاعات)
- ۵- آینده پژوهی برای پیش بینی آینده وضعیت مصرف مواد و اعتیاد در کشور، از جمله استفاده از مدل سازی^۲
- ۶- بررسی روند شیوع مصرف مواد و اختلالات مصرف مواد و الگوهای مصرف در گروه‌های پرخطر (جانبازان، زندانیان، کودکان خارج از چرخه تحصیل، کودکان خیابانی، تن فروشان، دختران فراری)
- ۷- بررسی هزینه های مستقیم و غیرمستقیم ناشی از اعتیاد
- ۸- مطالعه بر وضعیت اعتیاد در زنان (روند و عوامل)

پژوهش‌های با اولویت متوسط

- ۹- بررسی شیوع مصرف مواد و اختلالات مصرف مواد در دانشجویان
- ۱۰- تولید و مطالعه بر تست‌های آزمایشگاهی برای آنالیز شیمیایی مواد
- ۱۱- بررسی کیفی وضعیت مصرف مواد و اعتیاد در گروه‌ها و اجتماعات خاص (سربازخانه ها، زندان، محیط‌های کار خاص)
- ۱۲- بررسی وضعیت مصرف مواد استنشاقی در جنوب کشور و در کودکان کار و خیابانی
- ۱۳- بررسی کیفیت زندگی معتادان
- ۱۴- بررسی بار خانوادگی اعتیاد
- ۱۵- آزمون سازی برای غربالگری اختلالات مرتبط با مواد

۲- اولویت‌های پژوهش برای شناخت عوامل مؤثر بر بروز اعتیاد

Rapid situation assessment (RSA)

Modeling

۳- اولویت‌های شناخت عوامل مرتبط با پیشرفت اعتیاد، رفتارهای پرخطر همراه و بروز عوارض

اولویت‌های ملی نیروی

- ۱- بررسی کیفی فرایند خود مصرف مواد در معتادان
- ۲- بررسی سیر و پیش آگهی اعتیاد در گروه‌های مختلف معتادان
- ۳- بررسی ارتباط مصرف مواد و وقوع تصادفات و سوانح در کشور
پژوهش‌های با اولویت بالا
- ۴- بررسی عوامل مؤثر بر مصرف تزریقی مواد
- ۵- بررسی میزان و علت مرگ و میر معتادان به تفکیک الگوهای مختلف اعتیاد
- ۶- بررسی تأثیر فارماکولوژیک مواد در رانندگی و تصادفات
- ۷- پیمایش‌های رفتاری-زیستی گروه‌های پرخطر معتادان (تزریقی، تن فروش‌ها، معتادان زندانی...) (شاخص ۲۳ سامانه اطلاعات)
- ۸- بررسی شیوع عفونت ایدز، هپاتیت سی و بی و بیماری‌های مقاربتی در معتادان و عوامل مرتبط با آن و توزیع جغرافیایی آن (شاخص ۲۴ سامانه اطلاعات)
- ۹- طراحی نظام ثبت اطلاعات مشکلات اورژانس معتادان از اورژانس بیمارستان‌های کشور (شاخص ۳۱ سامانه اطلاعات)
پژوهش‌های با اولویت متوسط
- ۱۰- طراحی ابزارهای غربالگری و ارزشیابی هم‌اکنونی در معتادان
- ۱۱- بررسی عوارض مصرف کراک هروئین
- ۱۲- بررسی عوامل مؤثر بر اعتیاد به چند ماده
- ۱۳- بررسی عوامل مؤثر بر تشدید اعتیاد و بروز عوارض اجتماعی و شغلی (تأثیر استیگما)
- ۱۴- بررسی وضعیت بروز خشونت و عوامل مؤثر بر آن در معتادان
- ۱۵- بررسی دینامیک خانواده و بروز مشکلات خانوادگی پس از اعتیاد
- ۱۶- بررسی نقش اختلالات هم‌راه روانپزشکی در پیشرفت اعتیاد
- ۱۷- استفاده از وسایل مشترک برای تاتو، حجامت، ...
- ۱۸- بررسی ارتباط میان اعتیاد و ارتکاب جرم
- ۱۹- بررسی میزان وقوع مسمومیت، عوامل مرتبط، و عوارض حاصله در معتادان کشور
- ۲۰- بررسی عوارض دهانی و دندانی مصرف مواد و عوامل مرتبط با آن
- ۲۱- بررسی سایر عوارض جسمی (کوآرشی، سرطان مثانه، ...) مصرف مواد و عوامل مرتبط با آن
- ۲۲- بررسی نقش اعتیاد در دینامیک مشکلات اجتماعی کشور
- ۲۳- بررسی میزان ناتوان‌کنندگی اعتیاد (از کارافتادگی، ناتوانی جنسی، ...)

- ۲۴- بررسی وضعیت استفاده از کاندوم و عوامل مؤثر بر آن در گروههای مختلف معتادان
 ۲۵- بررسی کارکرد دسترسی به داروهای قابل سوء مصرف در کاهش زیان

۴- اولویتهای پژوهش در مداخلات مؤثر پیشگیری

اولویتهای ملی ضروری

- ۱- بررسی اثربخشی آموزش مهارتهای فرزندپروری در پیشگیری از اعتیاد
 ۲- بررسی هزینه اثربخشی و هزینه فایده خدمات پیشگیری اجتماع محور
 ۳- بررسی راههای مؤثر برای آکاهسازی عمومی در امر پیشگیری از اعتیاد

پژوهشهای با اولویت بالا

- ۴- طراحی و بررسی اثربخشی برنامه های مؤثر بر توانمندسازی و ظرفیت افزایش سازمانهای مردم نهاد
 ۵- بومی سازی و بررسی اثربخشی برنامه های تقویت خانواده^۷
 ۶- بررسی راههای مؤثر آموزشی بر تغییر آگاهی و نگرش (درک خطر) نوجوانان و جوانان
 ۷- طراحی متون درسی دانش آموزان در ارتباط با مصرف مواد^۸
 ۸- طراحی و اجرای آزمایشی برنامه های پیشگیرانه برای همسران معتادان
 ۹- طراحی و اجرای آزمایشی برنامه های پیشگیرانه برای محیط کار
 ۱۰- مرور سیستماتیک مقالات پیشگیرانه در کشور

پژوهشهای با اولویت متوسط

- ۱۱- بررسی اثربخشی فعالیتهای جایگزین^۹
 ۱۲- بررسی ارتباط بین KAP مربوط به مصرف سیگار و تجربه مصرف مواد
 ۱۳- بررسی تأثیر گروههای همسالان در KAP خود و سایر دانش آموزان
 ۱۴- بررسی اثربخشی برنامه آموزش مهارتهای زندگی با مدل‌های مختلف، آموزشگران و مکانهای مختلف در پیشگیری از اعتیاد
 ۱۵- تدوین پروتکل آزمایشات تصادفی مواد در کارکنان و بررسی تأثیر آن در کاهش مصرف مواد
 ۱۶- طراحی و بررسی اثربخشی برنامه یاری کارکنان^{۱۰} در محیطهای کار
 ۱۷- تدوین راهنمای استفاده از ابزارهای تبلیغاتی در پیشگیری از اعتیاد
 ۱۸- تدوین راهنمای بازاریابی اجتماعی^{۱۱} برای پیامهای پیشگیرانه
 ۱۹- طراحی و اجرای آزمایشی برنامه های پیشگیرانه برای فرزندان معتادان

^۷ Family strengthening programmes

^۸ Drug education

^۹ Alternative or leisure activities

^{۱۰} Employee Assistance Programme

^{۱۱} Social marketing

- ۲۰- طراحی و اجرای آزمایشی برنامه های پیشگیرانه برای کودکان خیابانی
- ۲۱- طراحی و اجرای آزمایشی برنامه های پیشگیری از اعتیاد برای زندانها
- ۲۲- تدوین منابع آموزشی تخصصی برای پیشگیری از اعتیاد
- ۲۳- تدوین بسته آموزشی پزشکان و ارائه کنندگان خدمات بهداشتی در امر پیشگیری از اعتیاد
- ۲۴- مطالعات کاربردی کردن علوم پایه زیستی مانند زیستساختهای زیستی تاب آوری، نقشه های ژنتیکی افراد مستعد، و ایمنی سازی در جهت پیشگیری از اعتیاد
- ۲۵- طراحی روشهای تشخیص زودرس استعداد ابتلا به اعتیاد بر مبنای علوم و فناوری های شناختی

۵- اولویتهای پژوهش برای شناخت و بهبود نظام ارائه خدمات پیشگیرانه

اولویتهای ملی ضروری

- ۱- راه اندازی نظام ثبت اطلاعات مداخلات پیشگیری در کشور (شخص ۱۶، ۱۸ و ۲۲ سامانه اطلاعات)
- ۲- ارزشیابی برنامه پیشگیری اجتماع محور
- ۳- ارزشیابی برنامه پیشگیری مدرسه محور

پژوهشهای نا اولویت بالا

- ۴- ارزشیابی کارکرد سریالها و فیلمهای سینمایی در پیشگیری از اعتیاد
- ۵- ارزشیابی کارکرد تیزرها و زیرنویسهای تلویزیونی در پیشگیری از اعتیاد
- ۶- ارزشیابی کارکرد سازمانهای دارای بودجه در پیشگیری از اعتیاد
- ۷- بررسی روشهای حساس سازی و حمایت یابی برای فعال کردن جمعیت عمومی در پیشگیری از اعتیاد
- ۸- بررسی روش های متناسب سازی مداخلات پیشگیرانه مختلف برای هر اجتماع
- ۹- بررسی وضعیت کنونی نیروی انسانی سازمانها برای پیشگیری از اعتیاد

پژوهشهای نا اولویت متوسط

- ۱۰- بررسی نیازهای آموزشی کارکنان پیشگیری از اعتیاد کشور
- ۱۱- بررسی میزان انگیزه و رضایت کارکنان پیشگیری از اعتیاد
- ۱۲- بررسی مشکلات سازمانهای دولتی و نیازسنجی برای فعال سازی آنها
- ۱۳- ارزشیابی برنامه مدارس رها از اعتیاد
- ۱۴- ارزشیابی برنامه مروج سلامت مدارس
- ۱۵- بررسی توصیفی و تحلیل محتوایی و کیفی وضعیت انتشارات اعتیاد کشور (کتاب و بروشور)، مخاطبان آنها، و نحوه توزیع و بهره برداری در ده سال گذشته
- ۱۶- بررسی توصیفی عملکرد رسانه ها شامل مطبوعات، رادیو و تلویزیون در پیشگیری و درمان اعتیاد
- ۱۷- ارزشیابی کارکرد برنامه های "روز مبارزه با مواد مخدر"
- ۱۸- بررسی نقش کنونی سازمانهای مردم نهاد در پیشگیری از اعتیاد
- ۱۹- بررسی مشکلات سازمانهای مردم نهاد و نیازسنجی برای فعال سازی آنها

- ۲۰- بررسی نقش روحانیون و مبلغان دینی در پیشگیری از اعتیاد
- ۲۱- بررسی امکانات به کار گرفته شده در سازمانهای مختلف برای خدمات پیشگیری از اعتیاد
- ۲۲- ارزشیابی برنامه های پیشگیری از اعتیاد در دانشگاهها
- ۲۳- ارزشیابی نقش دفاتر فرهنگی و مشاوره دانشگاهها در پیشگیری از اعتیاد

۶- اولویتهای پژوهش برای شناخت مداخلات مؤثر درمانی

اولویتهای ملی ضروری

- ۱- بررسی اثربخشی مداخلات غیردارویی در وابستگی به مواد محرک
- ۲- بررسی اثربخشی درمانهای دارویی در وابستگی به مواد محرک
- ۳- بررسی هزینه اثربخشی مداخلات غیردارویی در پیشگیری از عود
- ۴- بررسی اثربخشی نتور آپوم در اعتیاد به تریاک و هروئین
- ۵- راه اندازی فناوری تولید داروهای شناخته شده درمان اعتیاد در کشور
- ۶- بررسی عوامل مؤثر بر پایداری^{۱۱} معتادان به درمان و بررسی اثربخشی مداخلات برای بهبود پایداری معتادان به درمان

پژوهشهای با اولویت بالا

- ۷- بررسی اثربخشی مداخلات درمانی در سایکوز ناشی از مواد محرک
 - ۸- بررسی اثربخشی روشهای اقامتی برای درمان اعتیاد به مواد محرک
 - ۹- بررسی هزینه اثربخشی مداخلات غیردارویی به ویژه درمان شناختی رفتاری به عنوان مکمل در درمانهای نگهدارنده
 - ۱۰- بررسی هزینه اثربخشی روشهای اقامتی برای درمان اعتیاد به مواد افیونی
 - ۱۱- طراحی و بررسی اثربخشی مدیریت اقتضایی^{۱۲} مناسب
 - ۱۲- تدوین راهنمای درمان برای وابستگی توأم به مواد افیونی و مواد محرک
 - ۱۳- بررسی اثربخشی مداخلات درمانی برای وابستگی توأم به مواد افیونی و مواد محرک
 - ۱۴- بررسی اثربخشی مداخلات دارویی در درمان مسمومیت و بیش مصرف مواد محرک بررسی اثربخشی مداخلات اجتماعی در درمان اعتیاد
 - ۱۵- طراحی ابزارهای غربالگری و مداخلات درمانی کوتاه^{۱۳} مصرف مواد
 - ۱۶- مرور سیستماتیک مطالعات درمانی در کشور
- پژوهشهای با اولویت متوسط
- ۱۷- بررسی اثربخشی مداخلات گروههای هم یاری در درمان اعتیاد

^{۱۱} Compliance

^{۱۲} Contingency management

^{۱۳} Brief intervention

۴۲- طراحی روشهای درمانی اعتیاد مبتنی بر علوم و فناوریهای شناختی

۷- اولویتهای پژوهش برای شناخت و بهبود نظام ارائه خدمات درمانی

اولویتهای علمی ضروری

- ۱- طراحی راهکارهای ارتقای بیمه برای پوشش خدمات اعتیاد و بررسی تأثیر حمایت بیمه ای در ماندگاری در درمان
 - ۲- ارزشیابی اثر بخشی و کارایی برنامه ادغام پیشگیری و درمان اعتیاد در نظام مراقبتهای بهداشتی اولیه^۸ و میزان به کارگیری پروتکل وزارت بهداشت در فیلد
 - ۳- راه اندازی نظام ثبت اطلاعات معتادان و درمان اعتیاد در کلیه مراکز درمان اعتیاد و زندانهای سطح کشور (شماخص ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۷، ۲۸، ۲۹ و ۳۲ سامانه اطلاعات)
 - ۴- تجزیه و تحلیل کشوری داده های ثبت اطلاعات موجود بیماران از مراکز درمانی
 - ۵- ارزشیابی برنامه درمان نگهدارنده با متادون در مراکز درمانی کشور و بررسی میزان به کارگیری پروتکل درمان با متادون وزارت بهداشت در مراکز درمانی
- پژوهشهای نا اولویت بالا
- ۶- مطالعه نظام مند پژوهشهای انجام شده بر گروههای خودیاری در درمان اعتیاد
 - ۷- بررسی کارکرد خطوط تلفنی مشاوره اعتیاد
 - ۸- سنجش نیازهای آموزشی درمانگران اعتیاد
 - ۹- بررسی کارکرد مداخلات درمانی در زندان و میزان به کارگیری پروتکلهای درمانی
 - ۱۰- بررسی روشهای نظارت مطلوب بر مراکز درمانی
 - ۱۱- طراحی بسته های آموزشی برای ارتقای نگرش، دانش و مهارت درمان گران اعتیاد در درمان وابستگی به مواد افیونی و مواد مخدرک
 - ۱۲- بررسی وضعیت موجود مداخلات اجتماعی در درمان معتادان (شامل دوره های حرقه آموزشی)
- پژوهشهای نا اولویت متوسط
- ۱۳- بررسی آثار پرداخت نقدی بارانه ها بر خانواده معتادان
 - ۱۴- بررسی پیامدهای اجتماعی ورود ننتور اپیوم
 - ۱۵- طراحی استانداردهای سطوح مختلف مراقبت در درمان اعتیاد (سرپایی، بستری و اقامتی)
 - ۱۶- ارزشیابی اثربخشی و کارایی بخشی اجتماع درمان مدار
 - ۱۷- ارزشیابی خدمات درمانی اعتیاد برای جانبازان
 - ۱۸- محاسبه تعداد افراد تحت پوشش درمان و میزان و نوع خدمات دریافتی
 - ۱۹- مطالعه حجم و ویژگیهای تقاضای درمان^۹، تمایل معتادان به انواع درمان و دلایل آنها

^۸ Primary health care

^۹ Treatment demand

- ۲۰- شناسایی مسیر مراجعه معتادان برای درمان
- ۲۱- بررسی توزیع، وسعت و دسترسی به روشهای مختلف درمان در کشور
- ۲۲- بررسی کیفیت ارائه خدمات درمانی، رعایت حقوق بیماران و رضایت مراجعان به تفکیک نوع مراکز درمانی
- ۲۳- طراحی نظام پایش و ارزشیابی خدمات درمان اعتبار
- ۲۴- ارزشیابی وضعیت خدمات بستری برای درمان اعتبار
- ۲۵- طراحی استانداردهای نظام درمان اعتبار که ارتباط سطوح مختلف درمان اعتبار را با یکدیگر و با نظام سلامت و حمایت اجتماعی تبیین می نماید
- ۲۶- ارزشیابی نقش درمانگران مختلف در درمان اعتبار
- ۲۷- تدوین بسته های خدماتی برای معتادین تن فروش
- ۲۸- بررسی نگرش کارکنان درمانی در بخش دولتی و خصوصی به روشهای مختلف درمان اعتبار
- ۲۹- بررسی اثر دانش و نگرش درمانگران به درمانهای نگهدارنده با آگونیست در نتایج درمانی
- ۳۰- بررسی تاثیر قیمت و خلوص مواد بر تقاضای خدمات درمانی
- ۳۱- تعیین قیمت تمام شده مداخلات درمانی در کشور

۸- اولویتهای پژوهش برای شناخت مداخلات مؤثر کاهش زیان^۲

- اولویتهای علمی ضروری
- ۱- بررسی میزان اثربخشی روشهای پیشگیری از مصرف تریقی مواد
- ۲- بررسی قابلیت اجرایی و اثربخشی آزمایشهای تصادفی مواد در رانندگان پژوهشهای با اولویت بالا
- ۳- طراحی و بررسی اثربخشی آموزشهای گروه های همسان در کاهش رفتارهای پرخطر در اجتماع و محیط های تادیمی
- ۴- بررسی میزان اثر بخشی و هزینه- اثربخشی برنامه ارائه سرنگ و سوزن پژوهشهای با اولویت متوسط
- ۵- طراحی و بررسی اثربخشی آموزش خانواده در کاهش زیان
- ۶- بررسی میزان اثربخشی و هزینه- اثربخشی مداخلات پیشگیری از بیش مصرف و مرگ و میر ناشی از مواد
- ۷- بررسی میزان اثربخشی آموزشهای کاهش زیان
- ۸- طراحی و بررسی اثربخشی برنامه آموزش روابط جنسی سالم برای معتادان
- ۹- طراحی پروتکل برای برنامه سرنگ و سوزن
- ۱۰- طراحی پروتکل برای آموزش های کاهش رفتارهای پرخطر و گروه همسان
- ۱۱- ارائه الگوهای بوسی کاهش آسیب و بررسی اثربخشی آنها

۹- اولویت‌های پژوهش برای شناخت و بهبود نظام ارائه خدمات کاهش زیان

اولویت‌های ملی ضروری

- ۱- بررسی وسعت و کیفیت خدمات کاهش زیان در زندانها
 - ۲- راه اندازی نظام ثبت اطلاعات معتادان و خدمات دریافت شده از مراکز کاهش آسیب (شاخصهای ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۷، ۲۸ و ۲۲ سامانه اطلاعات)
- پژوهش‌های نا اولویت بالا
- ۳- ارزشیابی کارکرد دستگاههای ارائه سرنگ و سوزن
 - ۴- ارزشیابی تأثیر وجود درمان نگهدارنده با متادون و تجویز متادون (غیرنگهدارنده) در مراکز کاهش زیان
 - ۵- بررسی وضعیت دسترسی و کیفیت ارائه مشاوره و آزمایش ناوطلبانه برای اچ آی وی^{۱۱} در معتادان
 - ۶- بررسی میزان دسترسی به سرنگ در داروخانه‌ها برای معتادان و عوامل مرتبط با آن
- پژوهش‌های نا اولویت متوسط
- ۷- ارزشیابی عملکرد و هزینه اثربخشی مراکز کاهش زیان (شامل مراکز سیار)
 - ۸- ارزشیابی عملکرد و هزینه اثربخشی کلینیکهای ملثی
 - ۹- بررسی توزیع، وسعت و دسترسی به روشهای مختلف کاهش زیان در کشور
 - ۱۰- بهبود نظام ثبت اطلاعات خدمات کاهش زیان
 - ۱۱- محاسبه تعداد افراد تحت پوشش و میزان و نوع خدمات دریافتی
 - ۱۲- ارزشیابی کارکرد گروههای هم یاری و سایر سازمانهای مردم نهاد و اجتماع محور در کاهش زیان
 - ۱۳- مستندسازی تجربه مراکز کاهش زیان ایران
 - ۱۴- طراحی نظام پایش و ارزشیابی خدمات کاهش آسیب
 - ۱۵- تعیین قیمت تمام شده مداخلات کاهش آسیب در کشور

۱۰- اولویت‌های پژوهش در امر مقابله با عرضه

اولویت‌های ملی ضروری

- ۱- آسیب شناسی تدابیر و اقدامات عملیاتی و اطلاعاتی در ضربه زدن به باند های قاچاق مواد مخدر، روانگردان و پیش سازها
 - ۲- بررسی تاثیر اقدامات مرزی در جلوگیری از قاچاق مواد مخدر، روانگردان و پیش سازها
 - ۳- آینده پژوهی وضعیت قاچاق مواد مخدر، روانگردان و پیش سازها
- پژوهش‌های نا اولویت بالا
- ۴- بررسی میزان کارآمدی عملکرد حوزه مقابله با مواد مخدر و روانگردان و پیش سازها به تفکیک سازمانها

^{۱۱} HIV voluntary counseling and testing (VCT)

- 5- بررسی عوامل روانی-اجتماعی-کلیشه‌ها در بروز اعتیاد به مواد مخدر، روش‌های پیشگیری و درمان پزشکی و داخلی
- 6- اثرات ایمنی‌زایی و بررسی اثربخشی تیمی مشاوره در مین‌های کاهش عرضه مواد مخدر
- 7- بررسی حجم و سایر ویژگی‌های گردش مالی و سود تجارت مواد در سطح جزیره و گلاب
- 8- بررسی خلأها و ضعف‌های ساختار تشکیلاتی دستگاه‌های مسئول و عضو ستاد در حوزه تأمین عرضه و ارائه پیشنهادها و اصلاحی
- 9- بررسی نقاط قوت و ضعف وضعیت ایستگاههای بررسی از دیدگاه افراد تحصیل کرده فرانسوی در زمینه‌ها و اشغال مواد مخدر، روانگردان و پیش‌سازها
- 10- بررسی اثربخشی انواع راهکارها و فناوریهای مقابله با ورود مواد مخدر به ژئانها در سطح کشور
- 11- بررسی نقش ایست و ماریجی‌های مصنوعی و غیر مصنوعی در کشف مواد مخدر، روانگردان و پیش‌سازها
- 12- بررسی تأثیر استفاده از ظرفیت‌های موجود در زمینه‌های امنیتی و امنیتی در حوزه امنیت روانی و پیش‌سازها
- 13- بررسی ساختار و مسیر انتقال مواد مخدر، روانگردان و پیش‌سازها در کشور و به تفکیک شیوه‌های حمل و نقل
- 14- ارزیابی و پایش مدیریت عملکرد برنامه توسعه و حکم در حوزه کاهش عرضه
- 15- بررسی حجم، روش‌ها و سایر ویژگی‌های پولشویی ناشی از تجارت مواد مخدر و روان‌گردان در سطح کشور
- 16- بررسی نقش اتباع بیگانه در قاچاق مواد مخدر، روانگردان و پیش‌سازها از مبادی کشور
- 17- مطالعه فرایند تولید مواد خدماعی غیرقانونی در کشور
- 18- ارزیابی کارکرد دستگاههای پیشرفته موجود در حوزه امنیت مواد
- 19- بررسی میزان هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم مبارزه با مواد مخدر در سطح جزیره و گلاب در کشور
- 20- بررسی راههای تقویت نظام ثبت اطلاعات میان دستگاه‌های امنیتی و اطلاعاتی از طریق استفاده از اطلاعات
- 21- بررسی حجم و سایر ویژگی‌های گردش مالی و سود تجارت مواد مخدر، روانگردان و پیش‌سازها
- 22- طراحی ساختار و ارزیابی کارکرد دستگاههای پیشرفته امنیت مواد
- 23- بررسی اثربخشی مواد مخدر، روانگردان و پیش‌سازها در کشورهای مختلف و شیوه‌های مبارزه با آنها
- 24- بررسی روش‌های کنترل محموله‌های پستی در جهت دفعه مواد مخدر، روانگردان و پیش‌سازها
- 25- شناسایی مناطق کشت غیرقانونی مواد یا بهره‌گیری از روشهای نوین
- 26- بررسی اثربخشی انواع ژادهای سنگ‌مواد با استفاده از روش‌های نوین و سایر دستگاهها

11- اولویتهای پژوهش در مسائل حقوقی و قضایی

اولویتهای علمی-پژوهشی

- 1- بررسی تأثیر مواد 15 و 16 قانون مجازات در مواد مخدر، روانگردان و پیش‌سازها

۲- بررسی خلاء های قانونی برای مبارزه با مواد مخدر، روانگردان و پیش ساز ها
پروژه های با اولویت بالا

۳- پایش و ارزشیابی اجرای مواد ۱۵ و ۱۶ قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر، بر درمان کوتاه مدت و
درازمدت معتادان و کاهش زیان (اسیب)

۴- تاثیر محازاتهای پیش بینی شده در قانون در بازدارندگی از ارتکاب جرائم مواد مخدر، روانگردان و پیش ساز ها

۵- طراحی، اجرای آزمایشی و بررسی هزینه اثر بخشی درمان دادگاه مدار^{۲۲}

۶- تاثیر تعیین کننده های اجتماعی مانند فقر و بیکاری در ارتکاب قاچاق مواد مخدر، روانگردان و پیش ساز ها
بویژه در شرق کشور

۷- تاثیر قطعیت و فوریت اجرای محازات در بازدارندگی و عدم تکرار جرائم
پروژه های با اولویت متوسط

۸- بررسی شیوه های شناسایی درآمدهای حاصل از قاچاق مواد مخدر، روانگردان و پیش ساز ها و روش های
پولشویی آنها

۹- برآورد حجم پولشویی ناشی از قاچاق مواد مخدر، روانگردان و پیش ساز ها در سطح کشور و تعیین عوامل
مرتبط با آن

۱۰- بررسی ابعاد خسارات فردی و اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی و سیاسی به تفکیک نوع مواد

۱۱- بررسی تاثیر پولشویی ناشی از قاچاق مواد مخدر، روانگردان و پیش ساز ها بر اقتصاد کشور

۱۲- بررسی محدودیت های قانونی بر حقوق اجتماعی معتادان

۱۳- بررسی تاثیر جرم انکاری یا جرم زدایی در کنترل مصرف مواد

۱۴- مطالعه تطبیقی نحوه اعطای عفو و تخفیف به مجرمین مواد در کشورهای موفق در کاهش جرایم مواد مخدر و
تاثیر آنها در صورت به کارگیری در ایران

۱۲- اولویتهای پژوهش در امر مدیریت و پژوهش اعتیاد کشور

اولویتهای ملی ضروری

۱- بررسی روشهای تامین منابع مالی، نظام بودجه ریزی، تخصیص اعتبار و هزینه کرد بودجه در سازمانهای
مختلف در امر پیشگیری از اعتیاد در پنج سال گذشته

۲- پایش دو سالانه وضعیت پژوهش اعتیاد در کشور (پژوهش ملی ضروری بر اساس برنامه پایش بینی شده در
سند جامع^{۲۳})

^{۲۲} Drug Court Treatment

^{۲۲} منظور از سند جامع، "سند جامع تحقیقات مبارزه با مواد مخدر- روان گردان ها و پیش سازهای غیرقانونی" می باشد. برای فراهم کردن اطلاعات لازم برای تهیه پژوهش و بهره برداری از پژوهشهای تولید شده در سند جامع، پروژه های ضروری و یا با اولویت بالا تعریف شده اند.

۳- راه اندازی بانک اطلاعات پژوهشهای اعتیاد کشور (پژوهش ملی ضروری بر اساس برنامه پیش بینی شده در سند جامع)

پژوهشهای با اولویت بالا

۴- طراحی نظام ثبت اطلاعات بودجه تخصیص داده شده و هزینه شده اقدامات همه جانبه برای کنترل مواد و پیش سازها (شاخص ۲۲ سامانه اطلاعات)

۵- مستندسازی وضعیت مدیریت پیشگیری و ارزشیابی ساختارهای اداری و اجرایی موجود و بررسی مشکلات نظام مدیریت پیشگیری کشور

۶- طراحی الگوی توزیع موثر اعتبارات ستاد مبارزه با مواد مخدر

پژوهشهای با اولویت متوسط

۷- بررسی روشهای تامین منابع مالی، نظام بودجه ریزی، تخصیص اعتبار و هزینه کرد بودجه در سازمانهای مختلف در امر درمان و کاهش زیان در پنج سال گذشته

۸- مستندسازی وضعیت مدیریت درمان و کاهش زیان و ارزشیابی ساختارهای اداری و اجرایی موجود و بررسی مشکلات نظام مدیریت درمان اعتیاد کشور

۹- بررسی دلایل کمبود پژوهش در زمینه پیشگیری

۱۰- بررسی دلایل کمبود پژوهش در حوزه علوم اجتماعی و اقتصادی مواد مخدر

۱۱- مطالعه تطبیقی در باره روشهای جلب مشارکت اجتماعی و فعال سازی سازمانهای مردم نهاد و اجتماع محور در کنترل اعتیاد

۱۲- مطالعه تطبیقی در باره نقش نهادهای عمومی، دولتی و خصوصی، در کنترل اعتیاد

حمید صرامی

مشاور دبیرکل و مدیرکل دفتر تحقیقات و آموزش

سناد مبارزه با مواد مخدر ریاست جمهوری - دی ماه ۱۳۹۶